

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evropeae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Anglia

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1671

Capvt IX. Cur ab Secretis Regis Scriba falsa vulgauerit. Henricum Garnetum Examina subisse ad tria & viginti Consilio peßimo Cookeus recenset Parlamento, sed nihil probans nihil item à viris ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10773

futurum voluerant, magna exinde reuerentia hunc profecuti sint, etiam Protestantes, & Societatem nostram, fidemque Catholicam amore infueto. Qui se iam tunc protulit non obscure, cum super patibulo Oldcorneus rogauit Catholicos, vt Psalmum *De profundis* Deo recitarent in animæ suæ leuamentum, tam multi enim, & voce tam distincta, & aperto capite illum recitarunt, vt indignatus Rex quereretur infelici lucro occisum ab se Iesuitam.

Cur ab Secretis Regis Scriba falsa vulgauerit. Henricum Garnetum Examina subisse ad tria & viginti Consilio pessimo Cookeus recenset Parlamento, sed nihil probans nihil item à viris prudentibus euincit. F. Nicolaus Owenius capitur, & ad mortem torquetur. Ad crudelitatis suæ defensionem Vvadeus vulgat ipsummet sibi manus intulisse. Arcanum Garneti cum Oldcorneo colloquium, unde habentur illa ex quibus damnatus est Garnetus.

C A P V T IX.

INTER hæc Londini, iuri dicundo Præfetti Magistratus, Henricum Garnetum magna pompa pro tribunali suo statuerant, excussa diutiùs, & absoluta eius causa, cuius si euoluatur perplexabiles labyrinthi, volumen grande conflauerint, & tædij plenum, nulliusque ad historiam frugis. Eius cardo erat, num arcanum coniurationis, sacro sibi confessionis secreto creditum debuisset, cuiquam mortalium aperire? Id si constanti pressisset silentio an reus fieret maiestatis, & supplicij proditorum? Verum enimvero cum hostes cernerent causam illam & morte, nihil posse, Sacerdoti Catholico honorificentius venire, intricauere illam falsa confusaque ambage innumerabilium umbrarum quam Euidentiæ titulo impudentissimè prætexunt, ac vbi aliud non possunt, varietatis farragine iudicium opprimunt. Veruntamen haud ita prouidè, quin posteriorum aduersus Garnetum hæreticorum libri, pugnancia incautè scripserint, suisque ipsorum, vt sic loquar, euidentiis conuicti, euiden-

T t t

ter mendaces se probarint; Garnetum euidenter infontem. Eos qui attentius versarit, & contulerit, cum pagina paginam, norabit in iis impotentis animi eharacterem, quam præcipitanter in scelus proruentis, tam cæci ad illud præuidendum. Huius subinde vt res feret documenta ponam in causa Garneti enarranda, in quam se totum immerfisse Cæcilius fassus est, vt in vno Garneto Iesuitas omnes, in Iesuitis Papistas vniuersos & Religionem Catholicam perderet.

Londini Garnetus in turrim conclusus, Examina subiit viginti tria quod pro tribunali Vvestminteriensis deinde ipsemet est professus, idque à viris primariis, qui solenni quadam ad hoc muneris pompa videbantur procedere, vt conciliarent illi venerationem magni alicuius arcani, cui inuestigando regni præcipua capita toties conuenirent. Currebat interim per ora populi aulæque ac procerum de Garneto quicquid potest in reum coniurationis; vltro confitentem, & sceleratissimum coniici rebellium ducem. Referebant nonnulli se ex ore ipsius dum examinatur excepisse, contextam ab se conpirationem, excogitatam cuniculum, lectum qui operi præesset Catesbyum, inductos alios pro conscientia officio, vt accederent negotio comites, inuitatos ad occupandam Angliam, orbendam proximè suo Rege, Principibus, omni que Parlamento; mutationem religiosi cultus in regno designatam, & proscriptionem noui Euangelij, restituendam Papismi seruitutem. Hæc quam falsis & streperis, & temerariis linguis effutiebantur, tam audis auribus bibebantur, & peruulgabantur. Scripsit qui Regi erat ab sanctioribus areanis ad Angliæ in Belgio legatum; teneri tunc demum carcere, & confessione propria coniurationis architectum, & authorem primum Garnetum Iesuitam; Regum Ministri, & rerum publicarum, qui legatos agebant in aula Londinensi, eiusdem nuntij Principes suos fecere certiores, tanquam extra omne dubium positi, vrbesque nonnullæ fecere rem suis tum publicis, tum priuatis literis mundo peruagatam. Garnetum videlicet infelicem, mæroris impatientia, dedecore seeleris, & pœnarum expectatione, mente motum, catena domari non vt reum, sed velut amentia furem. Darauit hæc fabula credulitatis passim notæ, ac nulli dubiæ in diem Martij vigesimum octauum, solenni causæ iudicio dictum. Expectabant omnes actorem Garneto conuincendo lectum, rem paucis confecturum, folij scilicet obiecta explicatione, quo continebatur eius confessio, agnita, subscripta & rata, verum is solidas sex horas, cum fere extra propositum, confessus vniuersi patientiam fatigasset; de causa quod omnes operiebantur nihil probauit, totus in intimas & soli notas Deo Garneti cogitationes, omnia factorum probatione euauit, rotus auditorem imaginosa coniectatione secum ludere contendit. Garnetus autem responsionibus cordatis, prudentibus, & modestis, suam distincta obiectorum refutatione innocentiam asserens, in se omnium aduertit ora & affectus, ac mutatione scenæ repentina, lantos & alacres, qui ante mœrebant Catholicos exhibuit, aduersarios pudore suffusos, & inopinato rei successu dolenter afflictos, Legati Principum fraudulentæ consilio, & credulitati suæ
non

non mediocriter irati, falsa quibus illos mouerant nuntia negando reuocant, causam addunt eorum in vulgus edendorum & decipiendi publici tandem patuisse, fuisseque non aliam quam vt consuleretur famæ Regis, eiusque Cæcilij, qui Garnetum Edicto solenni, coniurationis apertè conuictum, quindecimo Ianuarij damnare præuerterant. Oportuisse igitur secundis nuntiis significari captum, compertumque reipsa, & certò talem, qualem Regis decretum edixerat.

Sed enim premebat verum huius negotij arcanum subtiliorem perfidiam; erat enim rumor de Garneto, coniurationis falsa confessione reo, vt audacissimus, sic ardentissimus promulgatur Cookeus. Homo perinde falsarij nomen vt veracis ducens, & censens vtrovis, cum foret vtile vti oportere; vidit ergo vir simplex in rem suam, Cæcilij, & Popami tricorporis Cerberi futurum, si Parlamentum eo perduceret vt proscriptis lege nefaria omnibus Iesuitis, velut æqualiter patriæ hostibus, & proditoribus, persuaderet indubitanter populis, fuisse reos, qui mortis supplicio fuerant affecti. Eam enim Regni vnus sententiam à primis eius conceptam capitibus, in omnes populos, & omnia tempora illustri fragore profecturam. Cookeus itaque cui tanquam cognitori, & fisci causidico fides prior danda videbatur, Ordinis vtriusque comitiorum publicorum omisit neminem, cui non peieraret confessionem Garneti esse manifestam, manifesta quoque argumenta quibus multi de Societate conspirationis fuisse pars aliqua, ineluctabili probatione vrgebantur. His præiudiciis munitus Parlamentum adit, petit vno communi fulmine omnes ab eo obrui Iesuitas, speciatim extra, intraque Angliam nonnullos; quosdam etiam qui nunquam in mundo extiterant. Verum eo audito sapientes viri ac nobiles, intuitum putarunt existimationis suæ nomen testificationi vnus homuli tam facile credere, maximè in decretorio mortis alienæ iudicio. Iubent ergo Cookeum exhibere sibi archetypa, euidentiæ illius quam iactabat; diiudicanda causæ merita ex illius actis quæ essent perpetua, & probata; non autem ex vna illius relatione difflabili, & arbitraria. Reuersus postridie, constituta reorum dum recitat, negationes omnibus visæ sunt quas confessiones nominarat, & quas Euidentiæ titulo venditabat, tenuissimæ coniecturæ. Quare versa in eum Parlamenti totius indignatione, conclamatus est fingendi & mentiendi, effrons & impudens artifex. Dumtaxat vnus hac defensione illi cavit, aduocatis & fisci causidicis mentiri tam esse vsu, & arte incoctum, vt videretur in naturam transisse vitium, nec posse illos vt maximè vellent, nisi pro vero falsum loqui.

Dum Garneti famam scindebat publicè Cookeus, serui eius viscera, & vitam Vvadeus lacerabat. Est hic Ioannes Ouuenius cognominatus ab statura. Paruus, annos octodecim Garneto tam vtili opera pro Catholicis occupatus, vt vtiliorem non posset Sacerdos strenuus præstare. Subterraneas enim iis occultandis semitas ducere, intermediâs muris condere latebras, mille sui abdendi, & sepeliendi excogitare recessus impenetrabiles, & quod erat operosius latendi aditus dissimulare, claudere, prætexere specie tam

aliena, & longinqua, vt ne in diuinationem quidem posse cadere viderentur, hac sagacitate, & manus habilis felicitate incomparabili parem non habuit. Quare huius fiducia Sacerdotes excipiebantur ab nobilibus domi sine metu, & ægrè in illis paucos reperisses qui nõ sæpè salui exploratorum manns & oculos artium illius beneficio euasissent, deberentque illi eorum progressus quos instituebant in fide viraque Catholica; eam ob rem capto eum Gerardo sub Elizabetha, vitam & libertatem redimere contributione certarunt Catholici. Latebrarum porro quas elaborabat tam erat ipsemet solers occultator vt nulli Catholico, alterius vnquã manifestaret latibulum; quin & sedes latendi, solus arbitro procul fabricaret, quanquam forent interdum excauanda murorum solida, & ducendi sub terra transitus grauiori labore quam cui posset pusillus, & debilis, viribusque infirmis sufficere; huius autem laboris respuebatur ab eo pretium quodlibet præter meritum charitatis, & consolationem operæ in religiosa Catholicorum commoda & tutamenta infumendæ. Quapropter aliquam aggressurus, à sumptione augustissimæ Eucharistiæ, ducebat eius initium, progressum vero comitabatur precatione continua, vel submisso cantu carminum diuinorum. Qui de illo scribunt, & sunt non exiguo numero, putant pridem fuisse de Societate, sed hoc idè cælatum à Patribus, ne si laicis in eam pateret aditus, cogerentur multos qui admitti rogassent repulsa offendere, vt qui nulla re possent in ea occupari. Quin & Ouuenius cum satis indoctè famulum simularet, suæque illum virtutes non obscure religiosum proderent non seruum, æmulos habuit conditionis suæ magnos viros qui ambiuere illam cupidè à Garneto, rati fore in sui gratiam vt idem valeret, quod pro Ouuenio valuisset. Eius erant virtutes quæ Religiosum hominem præcipuè absoluant Virginem mortuum sanctè testatus est qui eius animum introspecebat ab vsque puero, etsi fuisset in itineribus prope perpetuus, & in domestica iucunda, & incustodita consuetudine familiarum amicarum. Precandi assiduitate, sacrorum frequentatione, paupertate, voluntariis pœnis excelluit; patientiæ vero documenta duo singularia præbuit, semel ab hostibus ad satietatem tortus, & excruciarus; alias ex crure ictu calcis equini comminuto, malè primum curatus, post iterum curandus, inter acerrimos dolores, ne vocem quidem aut gemitum misit. Tandem captus Henlpi cum Garneto eandem cum illo adeptus est duplicem mortis, & infamiæ coronam.

Dici non potest Scriba Cæcilius, quantis eius captura inceserit gaudiis, gnarus illum esse solertissimum latebrarum concinnatorem, & occultatorem. Tria enim ex illo putauit se consecuturum, quorum desiderio impotenter ardebat; primum Sacerdotes, ad vnum omnes Anglia exterminatorum compertis quibus se tutabantur latibulis. Dein spoliaturum partem præcipuam nobilitatis Catholicæ, beandum se illorum miseriis, locupletandum paupertate, illorum opibus fisci nomine direptis. Hinc illa ipsius, vt captum audiuit Ouuenium prima vox; non lenta tunc denique agendum manu tormentis hominem vrgendum exquisitis, & vtili paribus quod
inde

inde maximum, & summum in promptu aderat. Ad hoc non potuit aptius committi quam Vvadeo custodi turris, & suapte natura, & insanis in Religionem Catholicam odiis, & demerendi sibi Cæcilij ardore, incubituro plenis obsequiis in eam barbariem quam illi cernebat cordi esse. Exprimendis igitur Vvadeus ab infanti, & fideli Ouuenio Secretis quæ polcebat sex illum dies & debilem, & pridem herniosum in atrocissimo cruciatu pendentem habuit, & horas semel continuas septem, nec tamen de ore fortissimi hominis aliud extorsit præter voces leniendis doloribus in cœlum missas. Domine mi I E S V gratiam tuam, & cum dolore, patientiæ incrementum! quibus iratior Vvadeus indignatusque se vinci à semihomulo, postrema rabie collecta, tortores iussit nouis ponderibus equuleum grauare, vltimamque admouere ad cruciatum augendum industriam. Hinc distento immanius, ruptisque omentis, soluuntur & eiciuntur intestina, pius Dei seruus animo defectus, & vita inter atrocissimos dolores moritur.

Ab obruendum tantæ crudelitatis nefas quod præter inuisam vulgo barbariem, iniuriosum erat clementiæ quam Rex de se credi volebat singularem, & in coniuratos quoque palam reos vsurpari; Vvadeo non defuit malignum ingenium, amicorum periuria, mendacia fautorum quibus vulgatum est flagitiosum illum Garneti famulum relicto intra carcerem corpore ad quæstiones, & tormenta muto, proripuisse se animo ad imos inferos, vt se Iudicum æquitati, iurique subduceret; hoc est manu in seipsum violenta animam expulisse, cuius parricidij hunc depingebant modum; iussum à cognitoribus dum examinatur ex trabe; vtroque manuum pollice, breui spatio pependisse; impatienti doloris parcitum, exemptum trabi, reductum in carcerem, falso metu tormenti grauioris, quo adigeretur ad confessionem quæstitorum, illato ad prandium cultro ventrem lecturis duabus ingentibus laxasse quibus intestina proiecerat. Ac velut nequissent hæc in mortuo patrari, vt stulto colore fabulam regerent, exenteratum vt erat cadauer, publicè spectandum popello exponunt, partim mortuo malè adprecanti; partim etiam illudenti. Excusa eius effigies adiunctis salibus triuialium Poëtarum, innocentis probro, voluptates & iocos vulgo aliquamdiu parauit.

Verum enimvero se Vvadeus in omnia verterit mendaciorum argumenta, latere non potuit nisi cæcos, nec infamiam à se homicidij crudelis amouere, nec Ioannis Ouuenij gloriam obscurare, tormentis, & morte in iis obita pro Christo pattam. Et fuere viri magnanimi, qui populo cadauer spectanti, rem vt gesta erat sibi optimè perspectam, vt sincere, & candidè, sic animosè constanterque narrarunt, & apërta fronte probrosissimam calumniam ab innocenti propulsarunt, qui licet propterea in præsens rapti in carcerem, veri tamen famam extra carcerem liberam, sonoram, exploratamque reliquerunt. Primum enim quam bardo stultoque ingenio excogitatum est fortem Catholicum, equuleis alias & cruciatibus inuictum, nunc vsque aded ab illo robore, seque ipso descisse vt vano timore (sic aduersarij loquebantur) cruciatuum nouorum sibi manus inferret, cum

posset reiectis latebris, de quibus interrogabatur, & Sacerdotum occultis secessibus patefactis quicquid metuebat euadere. Quod si erat damnum agnoscebatque fore ingens scelus quo pacto vit in rebus animi oculatissimus, & sanctus non videbat, futurum immanius si seipsum necaret, ad declinandum crimen tolerabilius? Quod vero non minus stolidè vulgatur demerso in viscera cultello mensario, mortem sibi sponte intulisse; scire velim qua lege seu priuata seu noua misello seruulo prærogatiui cultelli ius ad scindendos cibos concessum fuerit, quod reis etiam supremæ dignitatis dum subsunt examini seuerè negatur, & Gerardus ipse ab additissimo custode calamarium scalpellum non potuerit impetrare ad aptandam sibi in vicem calami festucam, & tentis carcere non apponantur cultri, nisi planè obtusi, & superiori ex parte secandi acie carentes. Verum fuerit certè nouacula, & petens à cognata per custodem suum nescio quid; excusauerit emortuos ex recenti equuleo digitos, qui ne duobus quidem scribendis ad illam verbis sufficerent; at ij suffecerint scilicet corripiendo plena manu ferro, & defodiendo in viscera, ad extrudendam cæsuris capacibus animam. Sed veri, & facti testem Deus habere nos voluit ipsummet Ouuenij custodem, qui præsens & coram mortuum intuens vi cruciatuum, & eiectione viscerum ex tormentis, Catholicis rem vt contigerat confirmauit. Præter hæc vnus carnicum qui eum torserat, deprædicabat viri patientiam miraculo similem, & fortitudinem magnæ mentis, inter illas dolorum lethaliū intolerabiles pressuras; nec sibi vnquam in manus venisse tantæ hominem generositatis, & Christiani spiritus, in perferendis suppliciis tam excelsi. Postremo si vera fabulatus est Vvadei defensor; & instructa causa pronuntiatus est solenni iudicio sui parricida, interemptor sui Ioannes Ouuenius, cur non est affectus præscripto legibus, & vlu, homicidarum talium ignominioso dedecore, hoc est palo per medium hominem adactò, elatus extra urbem, & rure asini conditus sepultura?

— Aiunt præterea Garnetum, cuius ad historiam redimus, illas examinum cognitiones trium & viginti, subiisse semper ab tormentis intactum; quin & stylo impudentissimo perstrepunt scriptores, audentque illum etiam auctorem coniurationis, & principem facere. Quorum vnus Pythone correptus maniaco vaticinatur iurans, Garnetum, si strenuè distractis ossium iuncturis aut fuisset in equleo distentus, aut è manicis pependisset, non vnum aut decem arcana fuisse sed sexcenta & mille manifestaturum, illudque præ omnibus architectum se omnium extitisse, quæcumque deinde Catesbyus in opus contulit. *Sed dum, inquit, tormento immanis esse iubetur, certum habet negare omnia, & formalibus fabulis, mendaciis, periuriis, impudentissime occultare.* Quæ verba, vt solent obliuiosis mendacibus elapsa, debuere hic à me non neglectim notari, vt post tum eiusdem secum ipso pugnantis, tum aliorum pugnantiam proferrem. Euiectum scribunt ex Garneto, & perspicuis eius confessionibus probatum, auctorem ipsum coniurationis fuisse primarium, ea propter iure proditorum supplicio affectum; iam si semper negauit quia nunquam tortus; vbi confessiones illæ claræ ac liquidae

quidæ quibus iure conuictus, damnatus, & cæsus est? Habemus ab eo literas qui solenni eius damnationi interfuit, quibus scribit se illic ex eo audisse, de tormento cui fuerat à cognitoribus admotus, ad exprimendum quid rei in congressu cum Oldcorneo (de quo mox) tractasset. Ad confessiones eius quod spectat iuridicas, indubitata res, & ipso quoque aduersariorum assensu firmata, nihil ex eis expressum, quo posset iure contra illum agi. Vnde luculenta probantur mendacia, quas vocant alij confessiones euidentes quibus coniurati Garnetum onerarunt, quasque ipsemet inficiari nequiverit. Sed rei huius tantæ, tantique ad cognitionem veram momenti, testis sit ipsemet omni exceptione, & auctoritate maior Cæcilius. Qui, diserte falsus est, ex Garneto priusquam aliquid resciretur de iis quæ soli (vt putabat) Oldcorneo crediderat, nihil potuisse contra illum probari, nedum coargui, & euinci, vnde vlla ex parte reus censeretur. Quod animaduersum à Iudice Popamo, & Cookeo, absoluendæ causæ à Consiliariis nominato, induxit versutos homines ad subtile commentum, quo Deo fauente, ex Garneto id omne, ac solum didicere, vnde illum possent ex regni legibus, quas potiores ducerent Ecclesiasticis, morti addicere.

Parietem carceris quo claudebatur Henricus Garnetus carcer alius contingebat, seu ianua communi duabus vtrinque foribus, peruius siue hiatu parietis medij arte simulato ad similitudinem rimæ fortuitæ (aliter alij depingunt) inuento ad reos ex solitariis vt rentur per latentes arbitros colloquiis captandos & coarguendos. Translato igitur in eum carcerem quæsitis occasionibus Oldcorneo, quod factum fuerat scelerosus custos Garnetum edocet; vtque fuerat edoctus à Vvadeo, benignius solito & amabilius cum eo agere; subindicare sensim nescio quid, quod esset auide cogniturus, ipseque illi non ægrè detecturus, nisi foret suo cum grandi periculo futurum; data tandem & accepta fide velut periculi securus, suggerit fieri posse non ita difficile, vt colloqueretur subinde cum Oldcorneo, mutuoque affatu, & consolatione fruerentur; iisdem enim in latebris capti, eodem nunc ferè carcere claudebantur, & hic cæcos illi monstravit aditus, quibus inuicem conuenirent & viserent, & familiari alloquio piè animum recrearent; sed primum rariùs vt foret deinceps rariùs. Optatissimum Garneto venit fraudulentis custodis officium, nihil suspicatus est in eo doli; condixit horam custodi minus incommodam; qui priusquam iis perfidiosam gratiam præstaret, Vvadei homines abscondit duos, in contiguis latebris, qui suspensas aures colloquentibus attrigerent Forferum quendam seruum, & Lockerum iuris, & linguarum peritum. Illic ante omnia Garnetus confessione sacra lustravit animum; post in colloquium delapsi, ab Oldcorneo interrogatus est, etiam ne tum pergeretur in examinibus coniurationis? Cui Garnetus, nihil haberi prorsus vnde posset eius probari conscius, quod enim de illa rescisset aliquid, paulo antequam in lucem exiret, neminem esse mortalium omnium præter vnum qui hoc posset testari, quæ verba vltima infonti fuere mortifera. Scripto enim excepta, cum reliqua sermonis serie ab duobus qui clam aderant attendebantque auribus testibus, exhibita sunt consiliariis Regiis, quanquam paulum inter se diuersa, seu forent aurium errore, seu

malignitate immutata; ex quo iure Garneto licuit illorum fidem elidere; & vero cognitores causæ deputati, cum sibi hunc sibi absque mora iussissent, & de iis quærent; negavit primum quod nec legitime & ex necessariis iudiciis quærent; & ipse non aliter quam iuridice responderet; dehinc tormento applicitus indicatis testibus, & arte qua hæc eius verba fuerant expiscati, fide sincera & candida respondit, imprimis paulo ante quam coniuratio proderetur, de illa se aliquid rescisse. Secundo solum id posse ex omnibus mortalibus hominem testari, eundem videlicet ex quo de illa cognoverat, secum enim de illa mortalium egisse neminem; hunc vero (quem & nominabat, iam extra Angliam deuectum) Greenuayum videlicet, sibi arcanum id confessionis sacræ inuolabili premendum sigillo credidisse donec aliunde in lucem erumperet. Secutusque narrauit quod olim diximus, obstrictum à se omni iure Greenuayum, ut modis omnibus à scelerato proposito dimoueret Catesbyum, & hunc eius peruictum precibus, & rationum efficacitate, sanctè pollicitum, nihil se noui moturum, quoad saltem Pontifex moneretur de lamentabili rei Catholicæ in Anglia statu. Se vero supplicibus literis iisque iteratis præceptum curasse quo Catholici omnes anathematis pœna iuberentur abstinere omnino rebus nouis, præsertim in Regem, & regni quietem. Quod autem Catesbyum, eiusque coniurationem non denuntiasset, in causa fuisse religionem ineluctabilis secreti quo Sacerdotum linguas, & conscientiarum obstringit sacra confessio. Hæc ille, & hæc solum ex veris in omni eius causa, ex quibus patet illi fuisse necessario moriendum, aut morte temporaria tanquam proditori taciturno, aut sempiterna tanquam sacrilego confessionis delatori, diuinis legibus sacrosanctæ & sigillo immobili æternoque munitæ; legibus Angliæ ad Caluini amulsum reformatis, nec sacræ, nec sanctæ, nec secreto obnoxia. Mirum nihilominus quàm se omnem in partem versent in Anglia Caluini affecta, ut abiudicent à Garneto, tam sancti, & honorifici supplicij gloriam, & de Greenuayo quidem irrident alij velut fabulosum Garneti commentum; negant alij confessionem sacram, & mysticam, quod sermocinando, & iambulando non de genibus obiretur; quidam, quod esset alieni peccati confessio quæ nec iudicandi materiam confessario præberet, nec reum susteret qui foret absoluendus.

Postremo Catesbyum nec ab se factum doluisse, nec infectum optasse, nec ab eo vrgendo abstulisse, quibus conditionibus carere sacra confessio non posset. Verum ex his cum cautè præciperent quæ futura essent de spontanea ipsorum ignoratione, aut occulta malignitate iudicia, quæ in diuersas à vero species mutarant, statuere maiori, & audaciori sacrilegio emendare; Sacramentum nec ne illa foret aut quæuis alia Papistarum confessio, in ea Sacerdotem quicquid accepisset, aperire Magistratibus debere, quodcumque inde misero confitenti euenturum esset periculi, aut mortis. Sic illi ut quidem Theologi peruersè; ut politici, nulli bono; imo damnosè censuere, ut solidè alias docti sunt, rationibus etiam ab vtili ductis, quod vnum cæci respiciunt & adorant impugnatores diuini sigilli. Hæc demum iuridica

juridica Garneti confessio, fisci caudico traditur, ad instruendam accusationem sententiæ ultimæ præituram. Erat hic ille idem Eduardus Cookeus, proiectæ frontis & linguæ Aduocatus, qui falsis (quas venditabat erroris & dubij expertes) euidentiis suis, nuper contenderat Parlamentum in nostros prostrare, fueratque ab eo explosus perspecta earum vanitate; non potuit homo pessimè comparatus fallere hominum expectationes, & oppugneratum causæ huius victoria honorem suum veris falsis, sophisticis, non omni arte asserere.

Solemni supra morem pompa Garnetus ducitur ad audiendam causam suam coram Rege Iacobo. Laudes in eum ab aduersariis collatæ à Casaubono stolidè vertuntur. Experimenta dignoscendi Abbotij. Actionis summa in sex horas à Cookeo productæ; Additorumque illi à Comitibus Northamptoni, & Salisberiensis. Garneti modestia in refellenda culpa singularis.

C A P V T X.

A D ERAT Martij duodetrigesimus ex Kalendario antiquo dies, incidebátque in sextam feriam cum hora post ortum diei altera, Equites calcaris aurei duo ad Turrim præsto sunt, quorum alter Vvadeus Turri Præpositus, curru secum eodem Garnetum demissis sipariis includunt, ducuntque in aulam quæ vexillorum appellatur, sitam media in vrbe, & iuris alterius rationibus destinatum. Latet etiamnum huius nouitatis quæ causa fuerit. Reos enim mos erat, quantæcumque ij essent dignitatis aduerso Tamesi cinctos custodiis populo spectante Vvestminsterium portare. Illud non ira nouum statui iudicandum, non ex plano & æquo, sed aliquantulum à terra edito. Considebant suis in tribunalibus, & maiestate habitus, viri lectissimi; vrbis Præfectus Leonardus Holidayus. Comites Northingami, Northamptoni, Suffolcij, Vvorcestrensis, Salesburiensis, ille Cæcilius, hic Sætuuinus pacis conseruator: Popamus iuris Prætor; Cookeus & alij magno numero nobiles, gradusque non infimi: ante omnes vero extra omnem vsu Rex ipse interiecto velo interesse voluit actioni; quod ne sui Garnetus arrogaret opinioni apud Regem, & meritis;

V u u